

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยและพัฒนาต้นแบบการจัดการเรียนรู้พหุวัฒนธรรมในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มสาระดนตรีชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยบูรณาการแนวคิดพหุวัฒนธรรมดนตรีศึกษาเข้ากับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ (1) เพื่อสร้างชุดการเรียนรู้พหุวัฒนธรรมดนตรีศึกษา และ (2) เพื่อประเมินผลการเรียนรู้ด้านภูมิการดนตรี องค์ความรู้ทางวัฒนธรรม และทักษะความเข้าใจต่างวัฒนธรรม โดยทดลองใช้กับโรงเรียนในอำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม จำนวน 2 โรงเรียน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 113 คน ทำการทดลอง 10 คาบ คาบละ 50 นาที ผลการศึกษาพบว่า ผู้เรียนมีผลการเรียนรู้ (1) ด้านภูมิการดนตรี อันหมายถึง ทักษะการเล่น ร้อง ฟัง ความรู้องค์ประกอบทางดนตรี รวมไปถึงความเข้าใจในเรื่องประวัติและประเภทของเครื่องดนตรี ได้ค่าเฉลี่ยรวมคิดเป็นร้อยละ 83.06 มากกว่าสมมติฐานที่ตั้งไว้ที่ร้อยละ 70 (2) ด้านองค์ความรู้ทางวัฒนธรรมและวัฒนธรรมดนตรี ได้ค่าเฉลี่ยรวมคิดเป็นร้อยละ 79.31 น้อยกว่าสมมติฐานที่ตั้งไว้คือร้อยละ 80 ในส่วนการประเมินทักษะความเข้าใจต่างวัฒนธรรมจากการสังเกตและสัมภาษณ์ พบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่เมื่อเกิดองค์ความรู้ทางวัฒนธรรม จะนำไปสู่ความเข้าใจต่างวัฒนธรรมได้ ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนรู้ ควรวางพื้นฐานให้ผู้เรียนรู้จักรากเหง้าวัฒนธรรมทางดนตรีในท้องถิ่นหรือชุมชนที่ผู้เรียนอาศัยอยู่ รู้จักวัฒนธรรมของตนเองก่อนที่จะไปรู้จักวัฒนธรรมของคนอื่น เรียนรู้การเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรมดนตรี เรียนรู้บทบาทหน้าที่ของดนตรีในแต่ละวัฒนธรรม เข้าใจความหลากหลายทางวัฒนธรรม สามารถเลือกใช้วัฒนธรรมอย่างเหมาะสม และลดอคติทางชาติพันธุ์ทางวัฒนธรรม

คำสำคัญ: ความหลากหลายทางวัฒนธรรม, พหุวัฒนธรรม, พหุวัฒนธรรมดนตรีศึกษา, ดนตรีศึกษา, การศึกษาขั้นพื้นฐาน

Abstract

This research studied and developed a multicultural-based learning model for the music subject of the Basic Education Curriculum for *prathom* 4 (elementary grade 4) level students by integrating it with the Basic Education Core Curriculum concepts of multicultural music education. The objectives of this research were to: (1) construct a learning model on multicultural music education, and (2) to evaluate students' musicianship, cultural knowledge and cross-cultural understanding skills as learning outcomes.

The model was developed and tested with the participation of one hundred and thirteen students from two schools located in Putthamonthon district of Nakhon Pathom province during the second semester of the 2015 academic year. The experiment consisted of ten class sessions, each lasting fifty minutes. The learning outcomes of the students in terms of musicianship (performing, singing, listening, and musical elements) were calculated at 83.06 percent, which was greater than the hypothesized score of 70 percent; and 79.31 percent in terms of cultural knowledge, which was less than the hypothesized score of 80 percent.

Through informal observation and interviews, the evaluation of cross-cultural understanding skills revealed that cultural knowledge, if perceived and understood by students, could lead to improved cross-cultural understanding. In light of the research results, the author offers a learning model which places an emphasis on encouraging students to learn about the roots of the music cultures in their community before learning about other cultures. The author also suggests that students learn about the culture-specific roles and functions of music so as to be able to better understand multiple cultures in order to reduce ethnic and cultural prejudices.

Keywords: cultural diversity, multiculturalism, multicultural music education, music education, basic education